

DECIZIE

16 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând cererea de recurs depusă de către Serghei Cimpoieș și de reprezentantul acestuia, avocatul Alexandru Moloman,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Comisia Electorală Centrală UTA Găgăuzia cu privire la confirmarea legalității și rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019 și validarea mandatului Guvernatorului ales al Găgăuziei Irina Vlah și contestația depusă de către candidatul la alegerile Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) Serghei Cimpoieș cu privire la anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 9465/101 din 02 iulie 2019 privind totalizarea rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) ca fiind emisă cu încălcarea legii și procedurii stabilite de lege, obligarea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei în termen de două săptămâni să organizeze desfășurarea votării repetate pe aceleași candidaturi cu participarea aceluiași consilii și birouri electorale cu folosirea aceluiași liste electorale, completate cu date despre alegători (cetățenii Republicii Moldova, locuitori de pe teritoriul UTA Găgăuzia care au atins vârsta de 18 ani) din Registrul de Stat al Alegătorilor Republicii Moldova,

împotriva hotărârii din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a ț ă

La 04 iulie 2019 Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei în conformitate cu art. 88 al. (1) al Codului Electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015 a depus cerere cu privire la confirmarea legalității și rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019 și validarea mandatului Guvernatorului ales al Găgăuziei, Irina Vlah.

În motivarea cererii a indicat că în temeiul Hotărârii Adunării Populare a Găgăuziei nr. 450-XXVI/V din 22 decembrie 2015 a fost formată Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei cu aprobarea listei nominale a acesteia.

Data desfășurării alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) a fost stabilită pentru 30 iunie 2019 prin Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 268-C3/VI din 18 martie 2019.

La 30 iunie 2019, au avut loc alegerile Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri).

La totalizarea rezultatelor alegerilor pe circumscripția electorală uninominală s-a constatat că la alegeri au participat 50,43% de alegători incluși în listele alegătorilor, ceea ce a constituit circa 55380 de persoane. Totodată s-a constatat, că numărul de alegători incluși în listele de bază a constituit 106 306, iar numărul alegătorilor din listele suplimentare constituie 3511 de persoane. Numărul buletinelor de vot valabile - 54501 și nevalabile -879.

Candidați la funcția de Guvernator (Bașcan) al Găgăuziei (Găgăuz Yeri) înregistrați la CEC UTA Găgăuzia au fost:

-Irina Vlah, anul nașterii XXXXX, înregistrată ca candidat independent, pentru care au votat circa 49742 de alegători, ceea ce a constituit 91,27% din numărul total de voturi valabile ale alegătorilor;

- Serghei Cimpoieș, anul nașterii XXXXX, înregistrat ca candidat independent, pentru care au votat circa 3932 de alegători, ceea ce a constituit 7,21% din numărul total de voturi valabile ale alegătorilor;

- Ivan Burgudji, anul nașterii XXXXX, înregistrat ca candidat independent, pentru care au votat circa 481 de alegători, ceea ce a constituit 0,88% din numărul total de voturi valabile ale alegătorilor;

-Dmitri Manol, anul nașterii XXXXX, înregistrat ca candidat independent, pentru care au votat circa 346 de alegători, ceea ce a constituit 0,63% din numărul total de voturi valabile ale alegătorilor.

S-a menționat că în temeiul art. 106 al Codului Electoral al Găgăuziei ca Guvernator ales al Găgăuziei urmează a fi considerată Vlah Irina Fiodor.

La 04 iulie 2019 a fost depusă contestația de Serghei Cimpoieș cu privire la anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 9465/101 din 02 iulie 2019 privind totalizarea rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019, ca fiind emisă cu încălcarea legii și procedurii stabilite de lege, obligarea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei în termen de două săptămâni să organizeze desfășurarea votării repetate pe aceleași candidaturi cu participarea aceluiași consilii și birouri electorale cu folosirea aceluiași liste electorale, completate cu date despre alegători (cetățeni ai Republicii Moldova, locuitorii pe teritoriul UTA Găgăuzia, care au atins vârsta de 18 ani) din Registrul de Stat al Alegătorilor Republicii Moldova.

În motivarea contestației a indicat că la 02 iulie 2019 CEC a Găgăuziei, examinând chestiunea privind totalizarea rezultatelor alegerilor numite și desfășurate la 30 iunie 2019 a emis Hotărârea nr. 465/101, prin care a aprobat procesul-verbal CEC a Găgăuziei privind rezultatul numărării voturilor în rezultatul alegerilor numite pentru 30 iunie 2019, întocmit de CEC la 30 iunie 2019; a recunoscut ca fiind desfășurate alegerile Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019 cu rezultat final al acestora de 55 380 de alegători care au participat la alegeri, ceea ce a constituit circa 50,43%; a considerat ca fiind aleasă în funcție de Guvernator (Bașcan) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) Irina Vlah cu 49 742 de voturi, ceea ce constituie 91,27% din numărul total de voturi valabile ale

alegătorilor; a remis Curții de Apel Comrat cererea cu privire la confirmarea legalității și rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri), procesele-verbale și alte acte emise de birourile electorale și Consiliile Electorale de Circumscripție și validarea mandatului Guvernatorului ales al Găgăuziei Irina Vlah.

A relatat că cu textul integral al Hotărârii nominalizate a făcut cunoștință la 02 iulie 2019.

A declarat că dreptul de a contesta hotărârile CEC nemijlocit în instanța de judecată este stipulat la art. 67 al. (3) al Codului electoral al Găgăuziei, prin care contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a hotărârilor CEC Găgăuziei se înaintează la Curtea de Apel Comrat.

A susținut că hotărârea în cauză urmează a fi anulată deoarece CEC nu a format în mod corespunzător Registrul oficial al Alegătorilor Găgăuziei, după cum stipulează prevederile art. 38 din Codul Electoral al Găgăuziei, în rezultatul cărui fapt au fost admise distorsiuni semnificative în listele de bază ale alegătorilor din Găgăuzia cu referire la numărul total de alegători (sau numărul total de cetățeni RM care domiciliază pe teritoriul UTA Găgăuzia și au atins vârsta de 18 ani) ceea ce în final a influențat asupra admiterii de către CEC UTA Găgăuzia a Hotărârii din 02 iulie 2019 privind recunoașterea ca fiind desfășurate alegerile Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019.

Despre faptul, că CEC UTA Găgăuzia nu a format în mod corespunzător Registrul oficial al Alegătorilor din Găgăuzia, fără a pune la baza acestuia datele din Registrul de Stat al alegătorilor din Republica Moldova, conlucrând în acest proces cu Comisia Electorală Centrală RM, după cum este prevăzut de art. 38 din Codul Electoral al Găgăuziei, vorbesc datele oficiale ce se conțin pe site- ul Comisiei Electorale Centrale RM și se accesează la link-ul <https://a.cec.md/ro/procese-verbale-scanate-circumscripția-nationala-4291.html>.

Conform acestor date, Consiliile electorale de circumscripție formate și active pe teritoriul UTA Găgăuzia (adică în raioanele Comrat, Ceadâr-Lunga), totalizând cu 5 (cinci) luni în urmă, mai exact la 24 februarie 2019 alegeri parlamentare ale Republicii Moldova, au constatat numărul de alegători incluși în listele de bază din UTA Găgăuzia, dintre care în raionul Comrat 63 960 de alegători, în raionul Ceadâr-Lunga și Vulcănești 67 339 de alegători, în total 131 299 (una sută treizeci și una mii două sute nouăzeci și nouă) de alegători.

A confirmat că aceste cifre au fost constatate de către membrii Consiliului electoral de circumscripție, care în acel moment făceau parte și fac parte până în prezent din componența CEC a UTA Găgăuzia, care a desfășurat la data de 30 iunie 2016 alegerile Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) și anume ele au fost constatate de către Cazanji Elena - membrul consiliului electoral de circumscripție nr. 45 din raionul (circumscripția) Comrat, Mihaliciuc Anna și Cara Valentin - membrii consiliului electoral de circumscripție nr. 46 din raioanele (circumscripțiile) Ceadâr-Lunga.

A relatat că, tot aceste persoane împreună cu alți membrii CEC a UTA Găgăuzia constată, că în UTA Găgăuzia incluși în listele de bază ale alegătorilor la desfășurarea alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) constituie deja 106 068 de alegători ceea ce este cu 25 231 de alegători mai puțin în comparație cu desfășurarea alegerilor parlamentare RM. Totodată în raionul Comrat

s-a constatat circa 46 805 de alegători, ceea ce este cu 17 155 de alegători mai puțin în comparație cu desfășurarea alegerilor parlamentare RM, iar în raioanele Ceadâr-Lunga și Vulcănești s-au constatat 59 263 de alegători, ceea ce este la fel mai puțin comparativ cu alegerile parlamentare RM cu 8076 de alegători.

Astfel, prin acțiunile sale ilegale CEC a UTA Găgăuzia intenționat a micșorat pragul de prezentare necesar pentru validarea alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri), prevăzut de art. 61 al. (2) din Regulamentul Găgăuziei.

În conformitate cu această normă, alegerile Guvernatorului Găgăuziei se consideră nevalabile, dacă în runda întâi au participat mai puțin de jumătate, iar în cea a doua - mai puțin de o treime de alegători. Ales, se consideră candidatul care a primit mai mult de jumătate din voturile alegătorilor care au participat la alegeri.

A concluzionat că la 30 iunie 2019 în cadrul alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) au votat 55 380 de alegători, ceea ce constituie mai puțin de jumătate din aceștia în comparație cu circa 131 299 - numărul de alegători pe UTA Găgăuzia la situația din 24 februarie 2019 constatată de organul electoral la momentul desfășurării alegerilor parlamentare și totodată mai mult de jumătate de alegători referitor la circa 106 068 - numărul de alegători pe UTA Găgăuzia la situația din 30 iunie 2019 constatată de același organ electoral la desfășurarea alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri).

A menționat că instanța de judecată urmează să țină cont totodată și de faptul precum că CEC a UTA Găgăuzia este inițiatorul principal așa numitei „curățiri din liste de alegători”.

A atestat că cerințele indicate au fost îndeplinite de către CEC a UTA Găgăuzia cu încălcarea prevederilor Codului Electoral al Găgăuziei și anume art. 39 al. (1), conform căreia în liste sunt incluși toți alegători cu drept de vot, care la momentul întocmirii acestora domiciliază pe teritoriul acestuia.

A mai menționat că însăși CEC a UTA Găgăuzia în Regulamentul privind alcătuirea, administrarea, reînnoirea și repartizare listelor de alegători aprobat prin Hotărârea nr. 56/13 din 14 octombrie 2016, în punctul 14 a constatat că în listele de bază a alegătorilor se includ toți cetățeni care au viza de reședință sau domiciliul pe teritoriul uneia din secțiile de votare.

În temeiul art. 38 și 39 din Codul Electoral al Găgăuziei, anume CEC a UTA Găgăuzia și nu primarilor localităților îi este atribuit un rol principal în formarea listelor alegătorilor, adică CEC a UTA Găgăuzia alcătuiește registrul alegătorilor UTA Găgăuzia care este un temei juridic pentru o alcătuire ulterioară corectă de către primarii din localități a listelor de alegători. Registrul alegătorilor din Găgăuzia - este lista cetățenilor Republicii Moldova înregistrați și care locuiesc permanent pe teritoriul Găgăuziei, cu drept de vot, inclusiv cei care se află peste hotare și în afara teritoriului Găgăuziei care au atins vârsta de 18 ani și nu sunt privați de dreptul de a alege, precum și care conține alte date care ar asigura participarea acestora la alegeri (art.1 Codul Electoral).

Astfel, indicația CEC a UTA Găgăuzia de a nu include persoane care lipsesc/nu locuiesc un timp îndelungat într-o localitate contravine principiilor de formare al Registrului de Alegători al Găgăuziei, obligând, totodată primarii localităților de a face ceea ce nu este prevăzut în Codul Electoral al Găgăuziei.

A invocat că CEC a UTA Găgăuzia în scrisorile sale adresate primarilor localităților nu le-a explicat care anume perioadă de timp se referă la noțiunea utilizată ”o perioadă îndelungată” în privința persoanelor care absentează sau nu domiciliază într-o localitate; în care anume act normativ este prevăzută utilizarea noțiunii ”o perioadă îndelungată” și dacă aceasta nu este prevăzută, atunci de ce anume s-a condus CEC Găgăuziei, efectuând, în esența procesul de creare și tălmăcire a normelor de drept; care este anume diferența între persoanele care lipsesc într-o localitate și cele care nu domiciliază în aceasta; de care anume act normativ este prevăzută utilizarea noțiunii de ”lipsesc într-o localitate” și dacă aceasta nu este prevăzută, atunci de ce anume s-a condus, efectuând, în esența procesul de creare și tălmăcire a normelor de drept; este oare posibil de presupus că la categoria persoanelor care lipsesc într-o localitate se referă toți cei care nu domiciliază în aceeași localitate și dacă este posibil, atunci care, totuși, conținut esențial a inclus CEC a UTA Găgăuzia în noțiunea ”persoanele care lipsesc într-o localitate”.

A susținut că CEC, făcând la 02 iulie 2019 totalizarea rezultatelor alegerilor din 30 iunie 2019, a ignorat totalmente contestația cu nr. de intrare 230 înaintată prin reprezentantul acestuia Croitor Igor privind faptul că majoritatea din numărul de Birouri electorale ale secțiilor de votare, cu încălcarea art. 50 din Codul Electoral al Găgăuziei au continuat după ora 21:00 procedura de vot în temeiul cauzelor inventive cu scopul de a se alătura și de a depăși pragul de prezentare necesar pentru validarea alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri). În contestația înaintată el a presupus că toate cele descrise s-au făcut în interesele unui singur candidat, Irina Vlah, ceea ce s-a confirmat deja mai târziu de CEC a UTA Găgăuzia, inclusiv făcând la 02 iulie 2019 totalizarea rezultatelor alegerilor.

Cu toate acestea, un răspuns la contestația nominalizată el nu a primit nici până în prezent, totodată nu cunoaște a fost sau nu a fost luată o decizie de către Biroul Electoral al secției de votare, în conformitate cu normele art. 53 al. (7) din Codul Electoral al Găgăuziei.

A declarat că și publicului larg din Găgăuzia nu le este clar în care anume birouri electorale a fost prelungit termenul votării și cu care timp anume; câte persoane s-au aflat în localul biroului local corespunzător la ora 21:00, care nu au reușit să obțină buletinul de vot și să-și exercite dreptul de vot; de ce CEC a UTA Găgăuzia a manifestat o completă pasivitate la ora 21:00 fără a solicita de la birourile electorale și consiliile electorale de circumscripție informația privind închiderea secțiilor de votare, numărul de persoane care au participat la alegeri, numărul de persoane care se aflau în rând; de ce CEC a UTA Găgăuzia nu a prezentat publicului larg din Găgăuzia măcar o informație care ar justifica acțiunile după orele 21:00.

Circumstanțele enumerate formează îndoieli obiective privind corectitudinea și legalitatea organizării alegerilor de către CEC a UTA Găgăuzia și organele din subordine a acesteia.

A considerat că Hotărârea CEC din 02 iulie 2019 urmează a fi anulată cu numirea alegerilor repetate în turul doi, în legătură cu faptul că alegerile inițiale nu au avut loc.

Prin încheierea din 08 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat cauzele administrative au fost conexate într-o singură procedură și i-a fost atribuit numărul 3-16/2019 .

La 08 iulie 2019 în cadrul examinării cauzei, autorul sesizării Serghei Cimpoieș a depus completare la contestația înaintată în care a indicat că alegerile Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Gagauz Yeri) din 30 iunie 2019 urmează a fi recunoscute ca nevalabile în conformitate cu prevederile art. 61 și art. 113 din Codul electoral al Găgăuziei.

Prin hotărârea din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat s-a respins contestația înaintată de către candidatul la alegerile Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) Serghei Cimpoieș cu privire la anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 465/101 din 02 iulie 2019 privind aprobarea rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019, ca fiind emisă cu încălcarea legii și procedurii stabilite de lege, obligarea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei în termen de două săptămâni să organizeze desfășurarea votării repetate pe aceleași candidaturi cu participarea acelorași consilii și birouri electorale cu folosirea acelorași liste electorale, completate cu date despre alegători (cetățenii Republicii Moldova, locuitorii de pe teritoriul UTA Găgăuzia, care au atins vârsta de 18 ani) din Registrul de Stat al Alegătorilor Republicii Moldova

S-a admis cererea președintelui Comisiei Electorale Centrale UTA Găgăuzia cu privire la confirmarea legalității și rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz-Yeri) din 30 iunie 2019 și validarea mandatului Guvernatorului ales al Găgăuziei, Irina Vlah.

S-a recunoscut legalitatea și rezultatele alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz-Yeri) din 30 iunie 2019.

S-a validat mandatul Guvernatorului (Bașcanului) ales al Găgăuziei (Găgăuz-Yeri) Irina Vlah.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că contestația candidatului la postul de Guvernator (Bașcan) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) Serghei Cimpoieș urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Prin Hotărârea CEC a UTA Găgăuzia nr. 320 din 27 martie 2019, a fost aprobată cererea referitor la întocmirea listelor de alegători la alegerile Guvernatorului Găgăuziei, stabilite pentru 30 iunie 2019, prin care a fost explicată procedura și corectitudinea întocmirii listelor alegătorilor, a fost efectuată analiza numărului de alegători care s-au prezentat pentru durata campaniei electorale la alegerile Guvernatorului Găgăuziei.

De asemenea, prin Hotărârea CEC a UTA Găgăuzia nr. 418/94 din 18 iunie 2019 a fost aprobat tirajul buletinelor de vot pentru alegerile Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri), stabilite pentru 30 iunie 2019, prin numărul total de 107 499 buletine, dintre care: 106 435 alegători, incluși în listele de alegători; 1064 buletine, care constituie 1% din rezervă în conformitate cu art. 49 alin. (2) Codul Electoral al Găgăuziei; 3108 buletine în limba găgăuză; 2722 buletine în limba de stat; 101669 buletine în limba rusă. (vol. 1, f.d. 43-45)

Prima instanță a menționat că Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia a întocmit listele principale de alegători în conformitate cu prevederile articolelor 38 și 39 a Codului Electoral al RM, deoarece au fost incluși doar cetățenii RM, care

locuiesc permanent pe teritoriul Găgăuziei la momentul stabilirii alegerilor Guvernatorului (Başcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri).

Mai mult, prima instanță a relatat că autorul sesizării Serghei Cimpoieș fiind cunoscut cu Hotărârile CEC a UTA Găgăuzia nr. 320 din 27 martie 2019 și nr. 418/94 din 18 iunie 2019 și cu lista alegătorilor, nu le-a contestat în modul stabilit de lege.

Argumentul lui Serghei Cimpoieș precum că un număr mare de birouri electorale ale secțiilor de votare, cu încălcarea art. 50 Codul Electoral al Găgăuziei au continuat după ora 21:00 procesul de votare pe motive inventate cu scopul de a se apropia și de a întrece pragul de prezentare, necesar pentru recunoașterea alegerilor Guvernatorului (Başcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) ca fiind valabile, a fost considerat ca fiind nefondat.

Instanța a conchis că cererea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei cu privire la confirmarea legalității și rezultatelor alegerilor precum și validarea mandatului Guvernatorului (Başcanului) ales al Găgăuziei (Gagauz Yeri) Vlah Irina Fiodor este întemeiată, deoarece alegerile s-au desfășurat în conformitate cu legislația electorală în vigoare și standarde internaționale cu privire la alegerile democratice, nu au fost constatate anumite încălcări semnificative care ar fi putut influența considerabil legalitatea și rezultatele alegerilor, iar contestațiile înaintate în decursul campaniei electorale vizau încălcări neconsiderabile și nesemnificative, care nu au influențat legalitatea și rezultatele alegerilor.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că Hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei cu nr. 9465/101 din 02 iulie 2019 privind aprobarea rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Başcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019 este una legală.

La 12 iulie 2019 Cimpoieș Serghei a depus recurs împotriva hotărârii din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat solicitând anularea hotărârii recurate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a contestației depuse de Cimpoieș Serghei cu privire la anularea ordonanței cu nr. 465/101 din 02 iulie 2019 și obligarea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei la desfășurarea alegerilor repetate în termen de două săptămâni.

În motivarea recursului s-a menționat că în cadrul examinării cauzei, au fost înaintate un șir de cereri și anume: cererea privind audierea martorilor care urmau a elucida aspecte privind continuarea activității secțiilor de votare după orele 21:00; cererea privind obligarea CEC a UTA Găgăuzia de a prezenta înregistrările video de pe camerele de supraveghere video instalate în cadrul secțiilor de votare care și-au prelungit activitatea după orele 21:00; cererea privind obligarea CEC a UTA Găgăuzia de a prezenta informație despre numărul birourilor (secțiilor) electorale care și-au continuat activitatea după orele 21:00; cererea privind obligarea Agenției Servicii Publice or. Comrat de a prezenta informație referitor la numărul exact de persoane care au atins vârsta de 18 ani la 10 iunie 2019; cererea privind anexarea la materialele cauzei a CD-R ce conține imprimarea video executată la biroul electoral (secția) 3/20 Vulcănești în perioada 21:10 a desfășurării alegerilor Conducătorului (Başcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019.

A relatat recurentul că hotărârea contestată contravine normelor imperative electorale, iar probele administrate în procesul examinării cauzei dovedesc multiple încălcări ale legislației electorale, Codului Electoral al Găgăuziei, cele mai esențiale

fiind întocmirea incorectă a listelor de alegători, fapt care a dus la concluzia întrunirii minime a pragului minim necesar pentru alegerea Conducătorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri), prelungirea neîntemeiată a activității secțiilor de votare după orele 21:00; redeschiderea secțiilor de votare după ce alegătorilor li s-a refuzat în exercitarea dreptului lor de a vota, un șir de alte încălcări care duc la declararea nevalidității alegerilor Conducătorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri).

La 15 iulie 2019 avocatul Alexandru Moloman în interesele lui Serghei Cimpoieș, a depus cerere de recurs motivat împotriva hotărârii din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat solicitând anularea hotărârii recurate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a contestației depuse de Serghei Cimpoieș cu privire la anularea ordonanței cu nr. 465/101 din 02 iulie 2019 și obligarea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei la desfășurarea alegerilor repetate în termen de două săptămâni.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

A indicat că concluzia primei instanțe precum că întocmirea listelor alegătorilor s-a executat cu respectarea prevederilor art. 38 și art.39 a Codului Electoral este una eronată, contravine normelor constituționale anterior indicate.

La fel, a menționat că urmează a fi apreciată critic concluzia instanței precum că Comisia Electorală Centrală a RM a respins interpelarea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei privind oferirea informației din registrul de stat al alegătorilor al Republicii Moldova, prin scrisoarea nr. 8/535 din 08 aprilie 2019, fapt pentru care Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei a respectat integral toate exigențele la întocmirea listelor electorale.

O altă încălcare gravă comisă în cadrul alegerilor Conducătorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019 reprezintă prelungirea activității secțiilor de vot după orele 21:00 în lipsa oricăror temeiuri legale.

În conformitate cu prevederile alin.(7) art. 53 Codul Electoral al Găgăuziei secția (biroul) electorală adoptă decizia privind prelungirea votării, pe o durată de pînă la două ore, pentru a oferi posibilitatea alegătorilor, care stau în rînd în secțiile (birourile) de votare respective, de a exercita drepturile lor constituționale și informează consiliul local și Comisia Centrală Electorală a Găgăuziei.

Prin referința depusă la 15 iulie 2019 reprezentantul Bașcanului Găgăuziei (Gagauz-Yeri) Irina Vlah, Derevenco Vitali a solicitat declararea recursului depus de Cimpoieș Serghei ca fiind inadmisibil.

Prin referința depusă la 15 iulie 2019 Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia a solicitat declararea recursului depus de Cimpoieș Serghei ca fiind inadmisibil.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Studiind materialele dosarului, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Serghei Cimpoeș și de reprezentantul acestuia, avocatul Alexandru Moloman și de a menține hotărârea primei instanțe din următoarele considerente.

Materialele cauzei denotă că Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei în conformitate cu art. 88 al. (1) al Codului Electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015 a depus cerere cu privire la confirmarea legalității și rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019 și validarea mandatului Guvernatorului ales al Găgăuziei Vlah Irina Fiodor.

Tot actele cauzei, atestă că candidatul la alegerile Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) Serghei Cimpoeș a depus contestație în instanța de judecată solicitând anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 465/101 din 02 iulie 2019 privind aprobarea rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019, ca fiind emisă cu încălcarea legii și procedurii stabilite de lege; obligarea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei în termen de două săptămâni să organizeze desfășurarea votării repetate pe aceleași candidaturi cu participarea acelorași consilii și birouri electorale cu folosirea acelorași liste electorale, completate cu date despre alegători (cetățenii Republicii Moldova, locuitorii de pe teritoriul UTA Găgăuzia, care au atins vârsta de 18 ani) din Registrul de Stat al Alegătorilor Republicii Moldova.

Curtea de Apel Comrat examinând cauza în fond a ajuns la concluzia respingerii contestației înaintate de candidatul la alegerile Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) Serghei Cimpoeș și admiterii cererii președintelui Comisiei Electorale Centrale UTA Găgăuzia cu privire la confirmarea legalității și rezultatelor alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) UTA Găgăuzia (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019 și validarea mandatului Guvernatorului ales al Găgăuziei, Irina Vlah.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu argumentele expuse de recurent a ajuns la următoarea concluzie.

Astfel, Serghei Cimpoeș în motivarea contestației depuse invocă că Comisia Electorală Centrală nu a întocmit în modul corespunzător Registrul de stat al alegătorilor din Găgăuzia, în conformitate cu prevederile art. 38 al Codului Electoral al Găgăuziei, drept rezultat fiind admise un șir de abateri de la listele alegătorilor din Găgăuzia, referitor la numărul total de alegători (sau numărul total al cetățenilor RM, care domiciliază pe teritoriul UTA Găgăuzia, care au atins vârsta de 18 ani), ceea ce a influențat asupra decizie adoptate la 02 iulie 2019 privind alegerile Conducătorului (Bașcanul) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) desfășurate la 30 iunie 2019.

Un alt temei a fost invocat că la 02 iulie 2019 CEC totalizând rezultatele votării a ignorat integral plîngerea depusă la 30 iunie 2019 înregistrată cu nr. 230 privind faptul că majoritatea secțiilor de votare, contrar prevederilor art 53 al. (7) a Codului Electoral al Găgăuziei și contrar prevederilor pct. 57 din Regulamentul privind activitatea Birourilor electorale, aprobat prin Hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr. 282/62 din 21 decembrie 2018, au continuat activitatea după ora 21:00, procesul de vot continuând din motive inventate cu scopul de a depăși pragul minim, necesar pentru alegerea Conducătorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri).

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Hotărîrea CEC a UTA Găgăuzia nr. 320 din 27 martie 2019, a fost aprobată cererea referitor la întocmirea listelor de alegători la alegerile Guvernatorului Găgăuziei, stabilite pentru 30 iunie 2019, prin care a fost explicată procedura și corectitudinea întocmirii listelor alegătorilor, a fost efectuată analiza numărului de alegători care s-au prezentat pe durata campaniei electorale la alegerile Guvernatorului Găgăuziei.

La 24 aprilie 2019, Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei a emis Hotărîrea nr. 323/74 privind aprobarea regulamentului cu privire la întocmirea, gestionarea și reînnoirea Registrului oficial al alegătorilor UTA Găgăuzia.

La 24 mai 2019, Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei prin Hotărîrea nr. 372/84 a aprobat Registrul oficial al alegătorilor Găgăuziei.

De asemenea, prin Hotărîrea CEC a Găgăuziei nr. 418/94 din 18 iunie 2019 a fost aprobat tirajul buletinelor de vot pentru alegerile Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri), stabilite pentru 30 iunie 2019, prin numărul total de 107499 buletine, dintre care: 106435 alegători, incluși în listele de alegători; 1064 buletine, care constituie 1% din rezervă în conformitate cu art. 49 alin. (2) Codul Electoral al Găgăuziei; 3108 buletine în limba găgăuză; 2722 buletine în limba de stat; 101669 buletine în limba rusă. (vol. 1, f.d. 43-45).

În conformitate cu art. 102 Codul Electoral al Găgăuziei, listele electorale pentru alegerea Guvernatorului Găgăuziei se întocmesc în conformitate cu prevederile capitolului 5 (articolele 39 și 40 din Codul Electoral al Găgăuziei), care se aplică în modul corespunzător.

Respectiv, conform art. 38 aliniatele (1), (2), (5), (6), (7) din Codul Electoral al Găgăuziei, Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei, în interacțiune cu Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova, în baza Registrului de Stat al alegătorilor Republicii Moldova, creat de către ultima, întocmește Registrul oficial al alegătorilor UTA Găgăuzia, care este baza juridică oficială a întocmirii corecte ulterioare a listelor electorale ale Găgăuziei. În Registrul alegătorilor Găgăuziei Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei include cetățenii Republicii Moldova, care locuiesc pe teritoriul UTA Găgăuzia, ce au atins vârsta de 18 ani și nu sunt privați conform legii de dreptul de vot. Persoanele decedate și persoanele care au pierdut cetățenia Republicii Moldova se radiază din Registrul oficial al alegătorilor Găgăuziei. Persoanele care au pierdut drepturile electorale se mențin în Registrul oficial al alegătorilor Găgăuziei cu mențiunea "A pierdut dreptul electoral" și nu se includ în listele electorale pe campanie electorală ordinară. Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei după anunțarea datei alegerilor și formarea organelor electorale transmite nu mai târziu de 25 de zile pînă la alegeri, în autoritățile

administrației publice locale datele din Registrul alegătorilor Găgăuziei pentru compararea listelor electorale întocmite pentru votare pentru fiecare secție de votare. Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei folosește Registrul listei alegătorilor Găgăuziei, ca un instrument al controlului autorităților publice locale a Găgăuziei la întocmirea listei alegătorilor în mod concret la fiecare secție de votare, în scopul excluderii eventualelor falsificări cu listele electorale în teritoriu.

În accepțiunea articolului 39 din Codul Electoral al Găgăuziei, listele electorale se întocmesc de către autoritățile publice locale din UTA Găgăuzia și birourile electorale ale secțiilor de votare în două exemplare, pentru fiecare secție de votare și includ toți cetățenii cu drept de vot care, la momentul întocmirii listelor, sunt domiciliați pe teritoriul său. Apoi listele sunt verificate la domiciliul alegătorilor incluși în liste, semnate de conducătorii localităților și aduse la cunoștința publicului cu cel puțin 20 de zile înainte de ziua alegerilor.

Autoritățile publice locale, anual, pe parcursul primului trimestru, precizează listele electorale la domiciliul permanent al acestora din urmă și nu mai târziu de 1 aprilie, prezintă informația respectivă CEC a UTA Găgăuzia.

În listele electorale de bază pot fi incluși doar cetățenii RM care locuiesc permanent pe teritoriul Găgăuziei la momentul alegerilor.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei a întocmit listele principale de alegători în conformitate cu prevederile articolelor 38 și 39 a Codul Electoral al Găgăuziei, fiind incluși doar cetățenii RM, care locuiesc permanent pe teritoriul Găgăuziei la momentul stabilirii alegerilor Guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri).

Mai mult ca atât, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decelează că din conținutul contestației rezultă că Serghei Cimpoieș nu și-a expus dezacordul cu formarea Registrului și listelor de alegători, dar a solicitat anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 465/101 din 02 iulie 2019 „cu privire la confirmarea rezultatelor alegerilor guvernatorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019”.

Astfel, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că prima instanță corect a constatat că Serghei Cimpoieș, în cazul în care nu a fost de acord cu registrul aprobat sau lista alegătorilor, urma să conteste în modul stabilit de lege hotărârile respective ale CEC a UTA Găgăuzia.

Conform art.40 alin.(2) din Codul Electoral al Găgăuziei, alegătorilor li se asigură posibilitatea de a lua cunoștință de listele electorale și de a verifica corectitudinea întocmirilor. Ei au dreptul să facă contestații împotriva neincluzerii lor în listă sau excluderii din ea, precum și împotriva altor erori comise la înscrierea datelor despre sine sau despre alți alegători cel târziu în ziua precedentă zilei alegerilor. Contestațiile se examinează de către organele electorale respective în decurs de 24 de ore, iar deciziile acestora pot fi contestate de subiecții interesați în instanța de judecată, după procedura stabilită, în cazul în care aceștia au primit refuz de corectare sau includere în listă.

Or, în conformitate cu pct. 9 din Regulamentul „cu privire la modul de examinare și soluționare a contestațiilor de către organele electorale în perioada campaniei electorale”, aprobat prin Hotărârea CEC din Găgăuzia nr. 67/15 din 25 octombrie 2016, plângerile cu privire la listele electorale (la includerea sau excluderea alegătorului din lista, dar, de asemenea, la admiterea inexactitatea) se depun nu mai târziu de ziua anterioară alegerilor în organele și se examinează în termen de 24 de ore. Persoanele interesate pot contesta în instanța de judecată, refuzul organelor electorale de a modifica, include sau exclude alegătorul din listă (art. 40 din Codul Electoral).

Totodată, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție respinge argumentul recurentului Serghei Cimpoeș precum că o încălcare gravă comisă în cadrul alegerilor Conducătorului (Bașcanului) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019 reprezintă prelungirea activității secțiilor de vot după orele 21:00 în lipsa oricăror temeiuri legale.

Or, conform art.53 alin. (7) din Codul Electoral al Găgăuziei, Biroul electoral decide asupra prelungirii cu cel mult două ore, a termenului de votare pentru a le permite alegătorilor, care stau în rînd la secția de votare respectivă, să-și realizeze drepturile constituționale, și informează consiliul și CEC din Găgăuzia.

Din analiza normei de drept sus-indicate, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, prima instanță corect a constatat că fiecare birou de sine stătător, în funcție de prezența alegătorilor, a determinat necesitatea emiterii unei hotărâri privind prelungirea activității secțiilor de votare. Totodată, au fost prezenți observatori și reprezentanți, inclusiv ai recurentului Cimpoeș Serghei care, în cazul în care nu au fost de acord cu decizia Biroului, au avut posibilitatea să conteste acest lucru în organul superior, adică Consiliul de circumscripție, iar ulterior și CEC din Găgăuzia.

În conformitate cu art.38 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Dreptul de a alege și de a fi ales este prevăzut și în Regulamentul Găgăuziei (Găgăuz Yeri) (art. 28), cât și în Codul Electoral al Găgăuziei (art. 3).

Respectiv, Colegiul consideră că prelungirea duratei activității secțiilor de votare a fost una justificată atât prin prisma prevederilor legale supra, cât și rezultând din necesitatea asigurării posibilității tuturor alegătorilor de a-și exercita drepturile constituționale.

Mai mult, hotărârile birourilor electorale ale secțiilor de votare nu au fost contestate nici pînă în prezent.

Astfel, Colegiul notează că prima instanță just a concluzionat că Biroul electoral la 30 iunie 2019 a emis hotărâri în conformitate cu art.53 alin. (7) din Codul Electoral al Găgăuziei privind prelungirea termenului votării în cadrul mai multor secții de votare de la 15 minute pînă la 2 ore.

La caz, sunt aplicabile și dispozițiile art. 139 alin. (3) din Codul administrativ al RM, care reglementează că un act administrativ individual rămîne valabil atîta timp

cît nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.

Urmare a constatărilor circumstanțelor expuse supra, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că prima instanță just a invocat că din actele prezentate de CEC la alegeri au participat 50,43% de alegători, incluși în listele electorale, ceea ce a constituit circa 55380 de persoane, adică nu mai puțin de jumătate din alegători, prin urmare alegerile Guvernatorului (Bașcanul) Găgăuziei (Găgăuz Yeri) din 30 iunie 2019, în conformitate cu art. 108 Cod electoral al Găgăuziei urmează a fi recunoscute ca fiind valabile.

Astfel, prin prisma criticilor invocate și având în vedere faptul că hotărârea din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Serghei Cimpoieș și de reprezentantul acestuia, avocatul Alexandru Moloman.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Serghei Cimpoieș și de reprezentantul acestuia, avocatul Alexandru Moloman.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru